

श्रीअन्तु प्रकाशन (प्रा.)लि.

पूर्वाञ्चल

Purwanchal National Daily

सूचना

१. भ्रष्टाचारीलाई तिरस्कार र इमान्दारीलाई पुरस्कार संस्कृतिको विकास गरौं ।
२. घुस लिने र दिने दुवै उतिकै दोषी हुन् ।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

वर्ष : २५ ◆ अङ्क : २८१ ◆ पृष्ठ ४ ◆ वित्तमोड ◆ वि.सं. २०७७ भदौ २३ गते मंगलवार (Tuesday, September 8, 2020) नेपाल स्वम्त् ११४० Web : www.purwanchaldaily.com ◆ मूल्य रु. : ५/- भारतमा भा.रु. : ४/-

होक्सेमा शुरु भयो बाँसबाट निर्मित भाँडाकुँडाको उत्पादन

वित्तमोड, भदौ २३। बाँसबाट बन्ने विभिन्न सामग्री उत्पादन गर्न भापाको बुद्धशान्तिमा बाँस उद्योग सञ्चालनमा आएको छ ।
उद्योगमा पूर्वी पहाडी जिल्ला इलाम, पाँचथर तथा ताप्लेजुडमा पाइने चोया बाँस तथा भाँस बाँसबाट विभिन्न सामग्री निर्माण गरिने बताइएको छ ।
बुद्धशान्तिमा तीन जना युवाको लगानीमा सञ्चालनमा ल्याइएको उद्योगबाट शुरुवाती चरणमा पानी खाने बोटल, कप, गिलास, जग लगायतका सामग्रीहरू बनाइने बताइएको छ । यस्ता सामग्री उत्पादन गर्ने नेपालकै पहिलो उद्योग रहेको सञ्चालक मनोज प्रसाईले दाबी गरे । त्यस्तै बजारको माग अनुसार बाँसका अन्य विभिन्न सामग्रीहरू समेत

उत्पादन गर्दै लैजाने प्रसाईले बताए । पछिल्लो समय प्लास्टिकजन्य सामग्रीहरूको बढ्दो प्रयोगले वातावरण तथा मानव स्वास्थ्यमा प्रतिकूल असर पारिरहेको बेला बाँसका यस्ता उत्पादन वातावरण मैत्री तथा स्वस्थकर रहेकोले सबैले प्रयोग गर्नुपर्ने अर्का सञ्चालक गोकुल पौडेलले बताएका छन् ।
दैनिक जीवनमा प्रयोग हुने सम्पूर्ण सामग्रीहरू बाँसकै बनिने भएकोले स्थानीय क्षेत्रमा पाइने बाँसको प्रयोगबाट बनेका उत्पादन सबैले प्रयोग गर्नुपर्नेमा पौडेलले जोड दिए ।
पछिल्लो समय खुलेका विभिन्न होमस्टे र होटल रेन्टेन्टहरूमा अर्ग्यानिक सामग्रीहरू प्रयोग हुन थालेको छ । बाँसबाट बन्ने सामग्रीहरू त्यस्ता ठाउँहरूमा पुर्‍याएर बजारीकरण

गरिने अर्का सञ्चालक रोशन भट्टराईले बताए । स्थानीय तथा केन्द्रीय सरकारको समन्वयमा नेपालमा मात्र नभएर विदेशी मुलुकहरूमा पनि यस्ता उत्पादनहरू पुर्‍याई बजारीकरण गर्ने सकेमा नेपालको अर्थतन्त्रलाई थप मजबुत बनाउन सकिने बताउँदै भट्टराईले सम्पूर्ण नेपालीहरूलाई यस्ता उत्पादन प्रयोग गर्न अनुरोध गरेका छन् ।
यसैबीच उद्योगको बुद्धशान्ति गाउँपालिकाका अध्यक्ष रमेशकुमार भुजेल लगायत स्थानीय समाजसेवीको उपस्थितिमा बुद्धशान्ति-१स्थित होक्सेमा सोमवार उद्घाटन गरिएको छ । उद्योग सञ्चालनमा आएसँगै १० जनाभन्दा बढीले रोजगारी पाएका छन् । ६ लाख रुपैयाँको लागतमा उद्योग सञ्चालनमा ल्याएको बताइएको छ ।

संक्रमण हालसम्मकै उच्च

भापामा १५ जनामा कोरोना पुष्टि, प्रदेश-१ मा १५५

भापा, भदौ २३। प्रदेश १मा सोमवार एक सय ५५ जनामा कोरोना संक्रमण पुष्टि भएको छ । दैनिक संक्रमण देखिएको मध्ये यो अहिलेसम्मकै उच्च हो । थपिएका संक्रमितमध्ये मोरङमा ६७, सुनसरीमा ६६, भापामा १५, पाँचथरमा ६ र उदयपुरमा १ जना रहेका छन् । प्रदेश १ सामाजिक विकास मन्त्रालयका अनुसार विराटनगरमा थप ५१ जनामा संक्रमण देखिएको छ ।
संक्रमण देखिएकामध्ये २० महिला र ३५ पुरुष छन् । यस्तै मोरङको रतुवामाईमा ५ पुरुष, वेलवारीमा ५ पुरुष, जहदामा १ महिला र २ पुरुष र धनपालथानमा ३ पुरुषमा संक्रमण देखिएको मन्त्रालयले जनाएको छ ।
यस्तै सुनसरीको इनरुवामा २४ महिला र १८ पुरुष, इटहरीमा ५ महिला र १० पुरुष, धरानमा ४ पुरुष, दुहवीमा २ पुरुष, रामथुनीमा १ पुरुष, गढीमा १ महिला र १ पुरुष, भापाको कनकाईमा ७ महिला र ६ पुरुष, वित्तमोड र बाह्रदशीमा १-१ पुरुष, पाँचथरको फिदिममा ६ पुरुष र उदयपुरको बेलकामा १ पुरुषको रिपोर्ट पोर्जेटिभ आएको मन्त्रालयले जनाएको छ ।
योसँगै प्रदेश १मा कोरोना संक्रमितको संख्या ४ हजार १७७ पुगेको छ । प्रदेश १मा सोमवार थप दुई जनाको मृत्यु भएको छ । मृत्यु हुनेमा मोरङको विराटनगर र वृद्धीगंगाका १-१ पुरुष रहेका छन् । योसहित कोरोनाबाट मृत्यु हुनेको संख्या प्रदेशमा ४३ पुगेको छ ।
प्रदेश १मा सोमवार ५२ जना डिस्चार्ज भएका छन् । सुनसरी बराहक्षेत्रको रमानन्द आचार्य सेवा पीठ आइसोलेसन, चतराबाट ३१, विरजनरल अस्पताल आइसोलेसन हरिनगरबाट १०, विराट

भण्डौ नौ लाख जनाको मृत्यु

भापा, भदौ २१। विश्वभरि कोरोना भाइरस सङ्क्रमणबाट आठ लाख ८७ हजार ५९९ जनाको मृत्यु भएको विश्व स्वास्थ्य संगठन (डब्लुएचओ) ले सोमवार जानकारी दिएको छ ।
सो संगठनका अनुसार विश्वमा दुई करोड ७२ लाख ९६ हजार ३०३ जना कोरोना भाइरस संक्रमित भएका छन् । यद्यपि विश्वमा कोरोना भाइरस सङ्क्रमित एक करोड ९३ लाख ७९ हजार ४९८ व्यक्ति कोरोनामुक्त भएका छन् ।
हाल विश्वमा ७० लाख २९ हजार २०६ व्यक्ति कोरोना भाइरस सङ्क्रमित रहेका उनीहरूको उपचार भइरहेको पनि सो संगठनले जानकारी दिएको छ । सङ्क्रमितहरूमध्ये ५९ हजार ९९८ जनाको अवस्था गम्भीर रहेको जनाएको छ ।
चीनको हुबे प्रान्तको वुहान शहरबाट गत वर्षको डिसेम्बरको अन्त्यबाट शुरु भएको कोरोना भाइरस संक्रमणको कारण संयुक्त राज्य अमेरिका सबैभन्दा बढी प्रभावित भएको छ । कोरोना भाइरसबाट अत्यन्त प्रभावित १० अटा देशहरूको डब्लुएचओद्वारा प्रकाशित तथ्याङ्क यी रहेका छन् ।
अमेरिकामा ६४ लाख ६० हजार ४२९ जनामा कोरोना भाइरसका सङ्क्रमित रहेका छन् । यहाँ ३७ लाख २६ हजार ९९९ जना कोरोना भाइरस मुक्त भएका छन् भने १ लाख ९३ हजार २५३ व्यक्तिको मृत्यु भइसकेको बताइएको छ ।
भारतमा ४२ लाख ४ हजार ६१३ जना कोरोना भाइरस सङ्क्रमित रहेका छन् । यहाँ ३२ लाख ५०

हजार ४२९ कोरोना भाइरसमुक्त भएका छन् भने ७१ हजार ६८७ जनाको मृत्यु भएको छ । ब्राजिलमा ४१ लाख ३७ हजार ६०६ जना कोरोना भाइरस सङ्क्रमित रहेका छन् । यहाँ ३३ लाख १७ हजार २२७ कोरोना भाइरस मुक्त भएका छन् भने १ लाख २६ हजार ६८६ जनाको मृत्यु भएको छ ।
रुस १० लाख २५ हजार ५०५ जना कोरोना भाइरस सङ्क्रमित रहेका छन् । यहाँ ८ लाख ४० हजार ९४९ कोरोना भाइरसमुक्त भएका छन् भने १७ हजार ८२० जनाको मृत्यु भएको छ ।
पेरुमा ६ लाख ८९ हजार ९७७ जनामा कोरोना भाइरस सङ्क्रमण रहेको छ । यहाँ ५ लाख १५ हजार ४९९ जना कोरोना भाइरसमुक्त भएका छन् भने २९ हजार ८३८ जनाको मृत्यु भएको छ ।
कोलम्बिया ६ लाख ६६ हजार ५२९ जनामा कोरोना भाइरस सङ्क्रमण रहेको छ । यहाँ ४ लाख १८ हजार २२९ कोरोना भाइरस मुक्त भएका छन् भने २९ हजार ४९२ जनाको मृत्यु भएको छ ।
दक्षिण अफ्रिकामा ६ लाख ३८ हजार ५१७ जनामा कोरोना भाइरस सङ्क्रमण रहेको छ । यहाँ ५ लाख ६३ हजार ८९९ कोरोना भाइरसमुक्त भएका छन् भने १४ हजार ८८९ जनाको मृत्यु भएको छ ।
मेक्सिकोमा ६ लाख ३४ हजार २३ जनामा कोरोना भाइरस सङ्क्रमण रहेको छ । यहाँ ४ लाख ४२ हजार २६८ कोरोना भाइरसमुक्त भएका छन् भने ६७ हजार ५५८ जनाको मृत्यु भएको छ ।
(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

नेकपा स्थायी कमिटीको बैठक भदौ २६ गते

काठमाडौँ, भदौ २३। गत साउन १३ गतेदेखि स्थगित सत्तारूढ नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा) स्थायी कमिटीको बैठक यही भदौ २६ गते बस्ने भएको छ ।
अध्यक्ष एवम् प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली र अर्का अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड' बीच सोमवार विहान प्रधानमन्त्री निवास बालुवाटारमा महासचिव विष्णु पौडेलसहित भएको छलफलमा स्थायी कमिटी बैठक बोलाउने सहमति भएको नेकपाका केन्द्रीय प्रचार विभाग उपप्रमुख सूर्य थापाले जानकारी दिए ।
पार्टीको आन्तरिक विवाद मिलाउन अध्यक्षद्वयले गठन गरेको कार्यदलले दिएको प्रतिवेदनबारे यही भदौ १८ गतेको सचिवालय बैठकमा छलफल भएको थियो भने त्यसलाई प्रस्तावका रूपमा स्थायी कमिटीको बैठकमा पेश गर्न लागिएको हो ।
गत साउन ३०मा भएको छलफलबाट महासचिव विष्णु पौडेलको संयोजकत्वमा गठित छ सदस्यीय कार्यदलले यही भदौ ६ गते अध्यक्षद्वयलाई आफ्नो प्रतिवेदन बुझाएको थियो । प्रतिवेदनमा प्रधानमन्त्री ओलीले सरकारको काममा केन्द्रित भई बाँकी कार्यकाल पूरा गर्ने र अध्यक्ष प्रचण्डले पार्टीको कार्यकारी अध्यक्षमा आफूलाई केन्द्रित गर्ने, मन्त्रपरिषदा आवश्यकतानुसार हेरफेर गर्ने, तोकिएको समयमा महाधिवेशन गर्ने, एकताका बाँकी काम शीघ्र पूरा गर्नेलगायत सुझाव छन् ।
नेकपामा गत असार १० गते शुरु भएको स्थायी कमिटीमा

पूर्णवाहदुर कटुवाल
लक्ष्मीपुर, भदौ २३। लामो समयको लकडाउनका कारण शिक्षण संस्था बन्द हुँदा पुस्तक तथा स्टेशनरी व्यवसायी मारमा परेका छन् । समयमै पाठ्यपुस्तक तथा स्टेशनरीका सामान विक्री हुन नसक्दा पुस्तक प्रकाशक, डिलर तथा विक्रेता, कागज तथा स्टेशनरीका सामग्री उत्पादक, वितरक तथा विक्रेता नै आर्थिक संकटमा परेका छन् ।
नेपाल मसलन्द तथा शैक्षिक सामग्री उद्योग संघ, नेपालका केन्द्रीय सदस्य तथा युनाइटेड पेपर प्रालि विराटनगरका सञ्चालक गंगाबहादुर अधिकारी भन्छन्- 'उद्योग तथा डिलरहरूले स्टेशनरी, शैक्षिक सामग्री तथा मसलन्दका सामग्री विक्रेताकोमा सामान्यतः फागुनको अन्तिम सातादेखि चैत मसान्तभित्रमा हुवानी गर्ने प्रचलन छ । यसरी माग अनुसारको हुवानी आधामात्र हुँदाहुँदै लकडाउन शुरु भयो । व्यापारीकोमा पुगेको ७५ प्रतिशत सामग्री विक्री नभएको अवस्था छ भने उद्योग र डिलरमा तयारी सामान गोदाममा थन्किएको छ । यसले वितरक र विक्रेतादेखि उद्योगीसम्ममा भुक्तानी शून्य भएको छ । यसको मार सबैलाई पर्यो उत्पादकलाई भुक्तानी दिने अवस्था छैन भने वैकिकि कारोबारमा पनि असर परेको छ ।'
यता भापामा सञ्चालन भएका करिब पाँचसय पुस्तक तथा स्टेशनरी पसलहरू कोभिड-१९का कारण चैतको दोस्रो सातादेखि शुरु भएको लकडाउनले मारमा परेका छन् । शैक्षिक सत्र शुरु हुने समय र क्याम्पसस्तरका परीक्षारू हुने समय वैशाखदेखि भदौ, असोजसम्म हो । वर्षभरीमा पुस्तक तथा स्टेशनरी व्यवसायीको सञ्चालन हुने समय लकडाउन भइ

चरम आर्थिक संकटमा पुस्तक तथा स्टेशनरी व्यवसायी

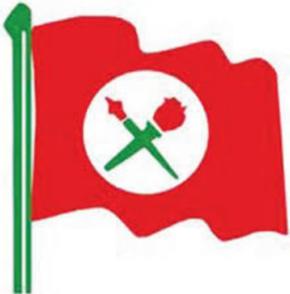
शिक्षण संस्था बन्द भएका कारण पुस्तक तथा स्टेशनरी व्यवसाय ठप्प भएका छन् ।
शैक्षिक सत्र शुरु हुने आशामा वैशाखदेखि असारसम्म वसेका पुस्तक तथा स्टेशनरी व्यवसायी यसवर्ष निजी प्रकाशनका पाठ्यपुस्तक विक्री गर्न नपाउँदा वैक व्याज तिर्नेदेखि घरभाडा तिर्न र पारिवारिक दैनिकी चलाउन समेत संकट परेको नेपाल पुस्तक तथा स्टेशनरी व्यवसायी महासंघ, भापाका अध्यक्ष देशबन्धु हुंगेल बताउँछन् । उनी भन्छन्- 'निजी प्रकाशनका पाठ्यपुस्तक वितरण गर्ने डिलरले समयमै पाठ्यसामग्री उपलब्ध गराएपनि विद्यार्थी तथा अभिभावकले पुस्तक नकिन्दा पुस्तक-पसलमा गएर पुस्तक भण्डारण भएर वसेका छन् । अहिलेसम्म पाँचदेखि १५ प्रतिशत मात्र पुस्तक विक्री भएको छ भने अन्य स्टेशनरी तथा शैक्षिक सामग्रीको विक्री शून्य रहेको छ । यसले वैक व्याज, घरभाडा तिर्न समस्या परेको छ भने व्यवसायीको दैनिकी नै चौपट भएको छ ।'
लकडाउनको समयमा खाद्यान्न, निर्माणसंग सम्बन्धित वस्तु तथा औषधि व्यवसाय राम्ररी नै सञ्चालन भए पनि पुस्तक तथा स्टेशनरी व्यवसाय, यातायात क्षेत्र, शिक्षण संस्था नराम्ररी प्रभावित बनेका छन् । अधिकांश साना ठूला व्यवसायीले वैक कर्जा लिएर व्यवसाय गर्ने गरेका छन् । गत आर्थिक वर्षको अन्त्यको तेस्रो र चौथो त्रैमासिकको वैक सावा व्याज जेतनेतिरे पनि यस आर्थिक वर्षको यस्तो कारोवार ठप्प हुने अवस्थामा पुगेको व्यवसायीहरूले गुनासो गरेका छन् ।
लामो समयको लकडाउन र असार पछि पनि स्थानीयस्तरमा गरिएका लकडाउन र निषेधाज्ञाले बजार सहज रूपमा सञ्चालन हुने निश्चित छैन । बजार सामान्य रूपमा खुले पनि शिक्षण संस्था बन्द

हुँदा र सरकारी कार्यालय, सामाजिक तथा वित्तीय संघ-संस्था पनि कठुवाको गतिमा सञ्चालन भएका कारण स्टेशनरी सामग्री सहज परिस्थिति जस्तो खपत हुने सकेको छैन । स्टेशनरी व्यवसायीले कुनै थप सामग्री खरिद गर्नु परे कम्पनी वा उद्योगबाट मगाएर विक्री गर्न पनि आर्थिक अभावकै कारणले सकिरहेका छन् । त्यस्तै आयातित कागजबाट कागजजन्य सामग्री उत्पादन गर्ने विराटनगर र विरगञ्जका ठूला उद्योगले पनि तयारी सामग्री पहिला नै बजारमा गएको र त्यहाँ पनि जाम भएर वसेकोले त्यसको भुक्तानी समेत पाउन नसकेकोले पछिल्लो उत्पादन पनि प्रभावित भएको छ । उता निजी क्षेत्रका प्रकाशन तथा स्टेशनरी सामग्री उत्पादक तथा आयातकर्ताको पनि यही हविगत भएको बताइन्छ ।
पुस्तक तथा स्टेशनरी व्यवसायीको व्यापार हुने मुख्य याम भनेको चैतको अन्तिम सातादेखि जेठ मसान्तसम्म हो । यस समयमा संस्थागत विद्यालयका पाठ्यपुस्तक र स्टेशनरीका सामग्री आपूर्ति गर्ने गरिन्छ । त्यसपछि असारको अन्तिम सातादेखि साउनको पहिलो सातासम्म आर्थिक वर्षको क्लोजिङ र शुरुआत हुने भएकोले स्टेशनरी व्यवसाय राम्ररी सञ्चालन हुन्छन् । साउन दोस्रो सातादेखि असोजसम्म माध्यमिक तहको कक्षा ११/१२को पठनपाठन शुरु हुने र व्याचलसँदेखि मार्स्टस डिग्रीसम्मको परीक्षा सञ्चालन हुने समय भएका कारण निजी प्रकाशनका पुस्तक तथा पाठ्यसामग्री र स्टेशनरीको व्यापार हुने गर्छ । दशैँदेखि फागुनसम्म पुस्तक तथा स्टेशनरी व्यवसाय सामान्य रूपमा मात्र सञ्चालन हुने भएकोले व्यवसायीले व्यवहार र जीवनयापनका सबै प्रवन्ध चैतदेखि असोजसम्मको व्यापारमा निर्भर रहन्छ ।

हुँदा र सरकारी कार्यालय, सामाजिक तथा वित्तीय संघ-संस्था पनि कठुवाको गतिमा सञ्चालन भएका कारण स्टेशनरी सामग्री सहज परिस्थिति जस्तो खपत हुने सकेको छैन । स्टेशनरी व्यवसायीले कुनै थप सामग्री खरिद गर्नु परे कम्पनी वा उद्योगबाट मगाएर विक्री गर्न पनि आर्थिक अभावकै कारणले सकिरहेका छन् । त्यस्तै आयातित कागजबाट कागजजन्य सामग्री उत्पादन गर्ने विराटनगर र विरगञ्जका ठूला उद्योगले पनि तयारी सामग्री पहिला नै बजारमा गएको र त्यहाँ पनि जाम भएर वसेकोले त्यसको भुक्तानी समेत पाउन नसकेकोले पछिल्लो उत्पादन पनि प्रभावित भएको छ । उता निजी क्षेत्रका प्रकाशन तथा स्टेशनरी सामग्री उत्पादक तथा आयातकर्ताको पनि यही हविगत भएको बताइन्छ ।
पुस्तक तथा स्टेशनरी व्यवसायीको व्यापार हुने मुख्य याम भनेको चैतको अन्तिम सातादेखि जेठ मसान्तसम्म हो । यस समयमा संस्थागत विद्यालयका पाठ्यपुस्तक र स्टेशनरीका सामग्री आपूर्ति गर्ने गरिन्छ । त्यसपछि असारको अन्तिम सातादेखि साउनको पहिलो सातासम्म आर्थिक वर्षको क्लोजिङ र शुरुआत हुने भएकोले स्टेशनरी व्यवसाय राम्ररी सञ्चालन हुन्छन् । साउन दोस्रो सातादेखि असोजसम्म माध्यमिक तहको कक्षा ११/१२को पठनपाठन शुरु हुने र व्याचलसँदेखि मार्स्टस डिग्रीसम्मको परीक्षा सञ्चालन हुने समय भएका कारण निजी प्रकाशनका पुस्तक तथा पाठ्यसामग्री र स्टेशनरीको व्यापार हुने गर्छ । दशैँदेखि फागुनसम्म पुस्तक तथा स्टेशनरी व्यवसाय सामान्य रूपमा मात्र सञ्चालन हुने भएकोले व्यवसायीले व्यवहार र जीवनयापनका सबै प्रवन्ध चैतदेखि असोजसम्मको व्यापारमा निर्भर रहन्छ ।

नेविसंघले वीपी जयन्ती मनाउने

भापा, भदौ २३। नेपाली कांग्रेसको प्रमुख भ्रातृ संस्था नेपाल विद्यार्थी संघ (नेविसंघ)ले पार्टीका संस्थापक नेता एवम् पूर्वप्रधानमन्त्री विश्वेश्वरप्रसाद कोइरालाको १०७औँ जन्मजयन्ती मनाउने भएको छ ।
नेविसंघका अध्यक्ष राजीव दुङ्गनाले सोमवार विज्ञापित जारी गरी जननायक वीपी कोइरालाको १०७ औँ जन्मजयन्ती भदौ २४ गते देशभर मनाउन
नेविसंघ जिल्ला समितिलाई निर्देशन दिएका हुन् । नेविसंघले वीपी जन्मजयन्तीका अवसरमा विभिन्न प्रविधिका माध्यमबाट कोइरालाको योगदान तथा व्यक्तित्व सम्बन्धमा गोष्ठी, छलफल गर्ने, वृक्षरोपण, रक्तदान, वृद्ध र विरामीलाई फलफूल वितरण गरी मनाउन सबै जिल्ला समितिलाई परिपत्र गरेको छ ।
यस्तै नेविसंघले अवरिल वर्षासँगै गएको बाढी, पहिरोका कारण विस्थापित भएका तथा लामो समयको बन्दाबन्दी र निषेधाज्ञाका कारण दैनिक जीवनयापन कष्टकर भएकालाई राहत तथा विभिन्न सहयोग गर्न आह्वान समेत गरेको छ । अध्यक्ष दुङ्गनाले सामाजिक दूरी कायम राखेर वीपी जयन्ती मनाउन सबै जिल्ला समितिलाई आग्रह समेत गरेका छन् ।

पूर्वाञ्चल दैनिकको कार्यालयको फोन नम्बर परिवर्तन

पहिले ०२३-५४९००२/ ५४००४४

अहिले ०२३-५३९००२/ ५३००४४

अम्रिसोको निर्यात ओरालो, अलैंचीमा मूल्यभन्दा भन्सार दोब्बर

लक्ष्मी उप्रेती

काँकरभिट्टा, भदौ २२। पूर्वी पहाडी जिल्लामा मुख्यः नगदेवालीको रुपमा रहेको अम्रिसोको माग भारतमा निककै बढेको छ।

भारतसहित बंगलादेशमा नेपालमा उत्पादन अम्रिसोको माग बढेको बढ्दै भएपनि विगत तीन वर्षदेखि पूर्वी काँकरभिट्टानाका हुँदै भारततर्फ जाने अम्रिसोको निर्यात वर्षेन घट्दो मात्रामा रहेको प्लान्ट क्वारेन्टाइन कार्यालय काँकरभिट्टाले जनाएको छ। केही समय अघि हरेक वर्ष यसको निर्यात बढ्दिले माग बढेसँगै निर्यात व्यापार पनि सन्तोषजनक थियो। तर, पछिल्लो समय माग बढे पनि निर्यात भने कम छ।

अघिल्लो आर्थिक वर्ष २०७४/०७५देखि यो नाका हुँदै ४२ करोड २६ लाख ५६ हजार मूल्य बराबरको १३ हजार २ सय ८ मेट्रिक टन अम्रिसो निर्यात भएको थियो। तर, यो आर्थिक वर्षको तुलनामा आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ र २०७६/०७७ मा पूर्वीनाकाबाट हुने अम्रिसोको निर्यातमा निककै कमी आएको प्लान्ट क्वारेन्टाइन कार्यालय काँकरभिट्टाका कार्यालय प्रमुख वरिष्ठ बाली संरक्षण अधिकृत हर्षहाङ्ग राईले बताए। उनका अनुसार आर्थिक वर्ष २०७५/२०७६मा ३७ करोड ४० लाख २ हजार रुपैयाँ मूल्य बराबरको ११ हजार १ सय ३१ मेट्रिक टन अम्रिसो निर्यात भएको थियो।

यसअघिको आर्थिक वर्षको तुलनामा अम्रिसो निर्यात ४ करोड ८६ लाख ५४ हजार रुपैयाँ बराबरको २ हजार ७७ मेट्रिक टनले कम भएको सरकारी तथ्याङ्कले देखाएको छ। आर्थिक वर्ष २०७५/०७६मा ओरालो लागेको अम्रिसोको निर्यात व्यापार गतआर्थिक वर्ष २०७६/०७७ मा समेत माथि उठ्न सकेन। त्यो वर्ष काँकरभिट्टा नाका भएर ३४ करोड २५ लाख ८६ हजार रुपैयाँ मूल्य बराबरको १० हजार १ सय ९६ मेट्रिक टन अम्रिसो निर्यात भएको छ।

अघिल्लो आर्थिक वर्ष २०७४/०७५को तुलनामा ८ करोड ७० लाख रुपैयाँ बराबरको ३ हजार १२ मेट्रिक टन तथा आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को तुलनामा ३ करोड १४ लाख १६ हजार मूल्यको ९ सय ३५ मेट्रिक टनले अम्रिसोको निर्यात घटेको छ। नेपालका पूर्वी पहाडी जिल्ला ताप्लेजुङ पाचथर, इलाम र फाँफाका केही-केही तथा संखुवासभा, सिन्धुली,

वनेपा, हेटौडा लमजुङमा उत्पादित अम्रिसो वार्थिक रुपमा अढाइदेखि तीन लाख वण्डल अम्रिसो भारततर्फ निर्यात हुने गरेको व्यवसायीहरूको भनाइ छ।

नेपाली अम्रिसोभन्दा भारतको सिलोडमा उत्पादित अम्रिसोले भारतीय बजार बढी ओगटेको नेपाली व्यवसायीको भनाइ छ। सिलोडबाट मात्र वर्षेन पाँचदेखि साढे पाँच लाख वण्डल अम्रिसो भारतका विभिन्न बजारमा पुग्ने गरेको बताइएको छ। नेपालबाट निर्यात हुने अम्रिसोले भारतको दिल्ली, बम्बई, कोलकाता, राजस्थान, हैदराबाद लगायतको बजार लिनेको गरेको छ। अम्रिसोको निकासी प्रक्रिया कुनै फन्कटिलो नभएका कारण व्यवसायीहरूले सहजै रुपमा निर्यात गर्ने गरेको कुचो व्यवसायीहरूको भनाइ छ।

निर्यात वापत सरकारले कृषिजन्यवस्तु भएका कारण भ्याट छुट गरेको छ। निकासी वापत एक वील बराबर एक सय १३ रुपैयाँ दस्तुर बाहेक अन्य कुनै पनि महशुल व्यवसायीले बुझाउनु पर्ने मेची भन्सार कार्यालय काँकरभिट्टाका प्रमुख भन्सार अधिकृत धुवराज विश्वकर्मांले बताए।

फाँफा जिल्लामा मात्र तीन दर्जनभन्दा बढी कुचो व्यवसायी रहेका छन्। फाँफाली कुचो व्यवसायीबाट प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष रुपमा दुई हजार बढीले रोजगारी पाएका छन्। कुचो व्यवसायीले विभिन्न स्थानबाट काँचो अम्रिसो ल्याएर भण्डारण गर्ने, तीन चार घाम सुकाउने

त्यसपछि दुई अढाई केजीको मुट्टा बनाई ५० केजीको बण्डल बनाएर निर्यात गर्ने गरेका छन्। यसले गर्दा धेरैलाई रोजगारीको अवसर मिलेको नेपाली व्यवसायीहरूको भनाइ छ। अघिल्ला आर्थिक वर्षमा निर्यात बढे पनि चालू आर्थिक वर्षको कोरोना भाइरसको संक्रमण रोकथाम र नियन्त्रणका लागि भन्दै अघिल्लो वर्षको चैत ११ गते नेपाल सरकारले लकडाउन गरेकाले पनि निर्यात कम भएको सरकारी अधिकारीहरूको भनाइ छ।

चैत २५ गतेसम्म काँकरभिट्टा नाका भएर सामान आइरहेपनि २६ गतेदेखि भारतसँग सीमा जोडिएको नेपालको पूर्वीनाका काँकरभिट्टा भारततर्फबाट एकलौटी पश्चिम बंगाल सरकारले बन्द गरेपछि यो नाका हुँदै नेपाल प्रवेश गर्ने सबै सवारीका साधन ठप्प थिए। चैत २६देखि वैशाख २६ गतेसम्म वा ३१ दिन यो नाका पूर्णरूपमा ठप्प भएका कारण सबै सवारी साधन बन्द भए।

भारतका विभिन्न प्रान्तमा को रोन भाइरसको संक्रमण बढेसँगै पश्चिम बंगाल सरकारले अघिल्लो वर्षको चैत २६ गतेदेखि पानीट्याङ्कीस्थित रानीगञ्ज नाका ठप्प पार्दा नेपाल प्रवेश गर्ने भारतलगायत तेस्रो मुलुकबाट विभिन्न सामान बोकेका मालवाहक सवारी साधनको आवतजावत बन्द हुँदा आयात निर्यात नराम्ररी प्रभावित भएको व्यवसायीहरूको भनाइ छ।

किरण पौड्याल

इलाम, भदौ २२। स्वाभाविकरूपमा हामीलाई लाग्छ, वस्तुको मूल्य अनुसार त्यसको भन्सार मूल्य मापन हुन्छ।

वस्तुको मूल्य कम हुँदा भन्सार मापन कम र मूल्य बढी हुँदा भन्सारको मूल्य मापन बढी हुनुपर्ने हो तर, नेपालबाट जाने अलैंचीको भारतीय भन्सार मूल्य मापन चाँहँ सँधै एउटै दर कायम हुन्छ। अलैंचीको भन्सार मूल्य कुनै बेला नेपाली बजारमा रु. एक लाखप्रति मन कोरोबार हुँदा र अहिले सरदर रु. २० हजार प्रति मन हुँदा पनि एउटै छ।

व्यवसायीका अनुसार अहिले नेपालबाट जाने अलैंचीको मूल्य दर प्रतिक्लो भार ५०० (रु. ८००)को नै बिल भन्सारमा बनाउनुपर्ने बाध्यता छ। यही कारण नेपाली बजारमा प्रतिक्लो ५०० रुपैयाँ मात्र अलैंचीको मूल्य हुँदा अतिरिक्त रु. ३०० भन्सार मूल्य देखाएर भारत अलैंची पठाउनुपर्ने बाध्यता छ। यो भन्सार मूल्य नेपाली बजारमा किसानको अलैंची किनेको मूल्यको फण्डे दोब्बर मूल्य हो।

भन्सार मूल्य समायोजन नहुँदा भन्सारमा धेरै मूल्यको बिल बनाउनुपर्छ- अलैंची व्यवसायी महासंघका केन्द्रीय अध्यक्ष राजकुमार कार्कीले भने- यो सबै मूल्य किसानले नै तिर्नुपर्छ। हामी व्यवसायीलाई सामान्य मात्रै भए पनि नाफा हुन्छ। आठ वर्षयता नेपालबाट जाने अलैंचीको भन्सार मूल्य सोही अनुसार छ। अलैंचीको मूल्य अधिकतम हुँदा यो दर अनुसार भन्सार मूल्य बनाउन गाह्रो छैन तर किसानसँग किनेको मूल्यभन्दा बढी पर्दा समस्या हुने गरेको व्यवसायीको गुनासो छ।

हामीले पारि (भारतीय भन्सार) मा जतिको मूल्य बनायो नेपाल सरकारलाई कर पनि त्यही अनुसार बुझाउनुपर्छ- अलैंची व्यवसायी महासंघका पूर्व वरिष्ठ उपाध्यक्ष दीपक नेपाल भन्छन्- प्रतिमन रु. एक लाख अलैंचीको मूल्य हुँदा त सजिलो थियो अहिले त कसरी तिनू त्यो मूल्य अनुसारको कर ? त्यसैले अत्यन्तै गाह्रो छ। घाटा खाएर गर्नुपर्ने व्यवसायमा सरकारको कदम पनि केही दहो हुनुपर्ने हो तर त्यस्तो देखिदैन।

अहिलेको प्रावधान अनुसार रु. चार लाखसम्म नेपाल सरकारलाई कर बुझाउनु पर्ने प्रावधान छ भने चार लाखभन्दामाथि

प्रतिलाखको १० प्रतिशत कर बुझाउनुपर्छ। त्यस्तै रु. २० लाख कोराबार गर्दा २० प्रतिशत भन्सार बुझाउनुपर्छ। सोही दरमा नेपाल सरकारलाई व्यवसायीले कर बढाएर तिर्नुपर्ने प्रावधान छ तर भारतीय भन्सारमा बढी मूल्यको अलैंची (८०० प्रतिक्लो) बनाउँदा स्वतः कोरोबार बढी देखिने हुँदा बढी भन्सार तिर्नुपर्नेको व्यवसायीको भनाइ छ। भन्सार मूल्य समायोजन गर्नका लागि व्यवसायीका तर्फबाट 'ठोस' पहल नहुँदा बढी मूल्यको भन्सार मूल्य बनाउनुपर्नेको हो।

त्यति मात्र होइन, दुईदेश बीच हुने वाणिज्य सन्धि पनि परिमार्जन हुनुपर्ने हो तर नेपाल र भारतको हकमा भने त्यस्तो पनि हुन सकेको छैन। यही मूल्य समायोजन नभएकै कारण धेरै व्यवसायी अलैंची कोरोबार गर्न सक्रिय भएको वरिष्ठ उपाध्यक्ष नेपालको भनाइ छ। प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीसमक्ष पनि यो कुरा उठाएका छौं- महासंघका अध्यक्ष कार्कीले भने- केही पहल हुन सक्छ।

नेपालबाट भारत जाने अलैंचीलाई मात्र प्रतिक्लो भार ५०० भन्सार तिर्नुपर्छ तर भारतमै उत्पादित अलैंचीको भने भार. ३०० मात्र तिर्दा पुग्छ। भारतकै सिक्किमबाट पश्चिम बंगाल जाने भन्सार मूल्य भार ३०० मात्रै छ। यसैले भारतीय व्यापारीले नेपालको अलैंची किन्न मान्दैनन्।

नेपाल र भारतको अलैंचीको भन्सार महसुलमै अत्यन्तै बढी फरक छ। नेपालबाट जाने अलैंचीको भन्सार मूल्य बढी हुनुमा चाँहँ

भारतले बनावटी समस्या भिराएको व्यवसायी बताउँछन्। भारतले नेपाली अलैंचीमा वित्तुष्णा जगाएकै कारण भन्सार समायोजन नभएको हो, अलैंची व्यवसायी महासंघका महासचिव सुवास भट्टराई भन्छन्- सँगैमा किन फरक/फरक भन्सार मापन हुन्छ, यसका लागि नेपाल सरकारले पहल गर्नुपर्छ।

नेपालबाट ठूलो परिमाणमा तेस्रो मुलुक जानेमध्ये बङ्गलादेश मुख्य देश हो तर नेपालले बङ्गलादेशसँग अलैंचीसम्बन्धी व्यापार सम्झौता नगर्दा बढी कर तिर्नुपर्नेको व्यवसायीको गुनासो छ। अहिले बङ्गलादेशमा अलैंची पठाउन भूटानलाई शून्य कर लाग्छ भने नेपालले ३५ प्रतिशत कर तिर्नुपर्छ। यसैले सिधै अलैंची बङ्गलादेश लै जान नसकिने भएकाले भारतमाफत अलैंची लानुपर्ने बाध्यता छ। सरकारले सिधै पठाउन सम्झौता नै गरेको छैन- पूर्व वरिष्ठ उपाध्यक्ष नेपालले भने- हामीले बङ्गलादेश अलैंची लाने हो तर ४५ दिनभन्दा बढी लाग्छ, कर पनि उस्तै।

नेपालमा उत्पादन भएको ९८ प्रतिशत अलैंची बाहिरी देश निर्यात हुने गरेको व्यवसायी बताउँछन्। आर्थिक वर्ष ०७५/०७६ मा ५२ लाख ४० हजार ३२९ किलो अलैंची निर्यात भएकामा अब ०७६/०७७मा ५० लाख १२ हजार ६९४ किलोमात्र निर्यात भएको व्यापार तथा निकासी केन्द्रको तथ्याङ्क छ। अब ०७५/०७६ मा रु चार अर्ब २८ करोड ४१ लाख ९९ हजारको अलैंची निर्यात भएकामा गत अब ०७६/०७७मा रु. चार अर्ब एक करोड ९२ लाख १४ हजारको मात्र निर्यात भएको तथ्याङ्कले देखाउँछ।

जेवी चेम्जोङको दोस्रो गीत सार्वजनिक

शान्तिनगर, भदौ २२। गायक तथा मोडल जेवी चेम्जोङको नयाँ गीतको म्युजिक भिडियो सार्वजनिक भएको छ। सुवास लावुङ (राज) को शब्द संगीत रहेको 'तिमीले साथ दिए' बोलको गीत युट्युबमाफत सार्वजनिक भएको हो। रिफ डिजिटल रेकर्डिङ स्टुडियो दमकमा रेकर्ड गरिएको गीतको भ्युवर्स सोचे भन्दा राम्रो भएको गायक चेम्जोङले बताए।

चेम्जोङको यो दोस्रो गीत हो। टंक लिम्बूको संगीत संयोजन रहेको सो म्युजिक भिडियोको छायाङ्कन र सम्पादन सुजन श्रेष्ठले गरेका हुन्। यसअघि 'डाँडा धरे काच्छी' बोलको गीत गाएर चर्चा बढेका जेवी आफ्नो दोस्रो गीतबाट मोडल समेत बनेका छन्। आफ्नै गीतको म्युजिक भिडियोबाट मोडलको रुपमा डेब्यु गरेका गायक चेम्जोङको अभिनय

सन्तोषजनक रहेको दर्शक तथा सोताबाट प्रतिक्रिया आएको छ।

'तिमीले साथ दिए' बोलको गीतको म्युजिक भिडियो फाँफा र इलामका विभिन्न रमणीय स्थानमा छायाङ्कन गरिएको छ। विक्रम फागोको निर्देशनमा बनेको उक्त गीतको म्युजिक भिडियोमा गायक चेम्जोङसँगै मोडल सदीक्षा तुम्बाफो र बाल कलाकार निशान तिगेलाको अभिनय छ। दुई साताअघि माइसेवुङ न्युज टीभीको युट्युव

च्यानलबाट सार्वजनिक गरिएको म्युजिक भिडियो करिव एक लाख रुपैयाँ बराबरको लगानीमा तयार भएको निर्माण पक्षले जनाएको छ।

नेपालसहित विश्व कोरोना भाइरसको चपेटामा रहेको अवस्थामा यो गीतले संकटकको बेला रिफेस गराउन सहयोगी बन्ने गायकको विश्वास छ। फाँफा जिल्लाको बुद्धशान्त गाउँपालिका वडा न.७ सुनमाईमा बसोबास गर्दै आएका चेम्जोङ सांगीतिक परिवारका एक सदस्य हुन्। संगीतको औपचारिक ज्ञान नलिएपनि सानैदेखि संगीतको मोहका बनेको उक्त गीतको म्युजिक भिडियोमा गीत सफल भए आगामी दिनमा अझ राम्रो र दर्शक तथा सोताको मन छुने गीत गाउने पूर्वाञ्चलकर्मीसँगको कुराकानीमा उनले सुनाए।

नेकपा ...

निर्यात कार्यसूचीका अतिरिक्त शक्ति बाँडफाँट र सरकार-पार्टीबीचको समन्वयबारे विवाद उत्पन्न भएपछि कार्यदल गठन गरिएको थियो।

फण्डे ...

भएको छ। स्पेनमा ५ लाख १७ हजार १३३ जनामा कोरोना भाइरस सङ्ग्रहण रहेको छ भने २९ हजार ४१८ जनाको मृत्यु भएको छ।

अर्जेन्टिनामा ४ लाख ७८ हजार ७९२ जनामा कोरोना भाइरस सङ्ग्रहण रहेको छ। यहाँ ३ लाख ३९ हजार १३२ कोरोना भाइरसमुक्त भएका छन् भने ९ हजार ८५९ जनाको मृत्यु भएको छ।

गमला चाहिएमा

घर कम्पाउण्डमा फूल रोप्न, बगैँचा सजाउन साथै सागसब्जी कौशीखेतीका लागि अति उपयोगी कक्रिटका शानदार गमला सुपथ मूल्यमा चाहिएमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोस्। धेरै संख्यामा लिनेलाई डेलिभरीको पनि व्यवस्था छ।

सम्पर्कः भूपाल कार्की
९८०१४०४०००
९८१६६४१५७३
अर्जुनधारा-५, विहीवारे
बजार लक्ष्मीपुर

कर्मचारी आवश्यकता

बिर्तामोडमा रहेको BMW र Benelli मोटरसाइकल शोरूमका लागि निम्न योग्यता र अनुभव भएका नेपाली कर्मचारी आवश्यक परेको हुँदा इच्छुक CV सहितले सम्पर्क गर्नु होला।

पदः फ्रन्ट डेस्क कर्मचारी (महिला १ जना)
योग्यताः कक्षा १२ उत्तीर्ण गरेको, स्मार्ट लुक्स, बोलीचाली नम्र तथा स्मार्ट, अंग्रेजी र नेपाली बोल्न र बुझ्न सक्ने।
उमेरः २० देखि ३० वर्ष।

पदः प्राविधिक (पुरुष १ जना)
योग्यताः काममा दक्ष तथा अनुभवी।
BMW र Benelli मोटरसाइकलको इन्जिन खोल्न सक्ने।
दुवै पदको तलब आपसी समझदारीमा तय गरिनेछ।

सम्पर्कः गरुड अटोमोबाइल्स
BMW र Benelli मोटरसाइकलको सोर्स
सुगम पेट्रोल पम्पको उत्तरपट्टि (०२३-५४११४८, ९८५२६४४४४१)

पायल्स तथा स्त्री रोम सम्बन्धी समस्याले सतायो ?

चिन्ता नलिनहोस्। अब प्रत्येक दिन रतीन आयुर्वेदिक फार्मोसी बिर्तामोडबाट पायल्स, फिसर, फिस्टुला, कठिजपत, विसाबाट रगत बग्ने, मलद्वार चिलाउने, मलद्वार दुख्ने, मलद्वारबाट पिप बग्ने, मलद्वारमा मासु पलाएको, मलद्वार सम्बन्धी सम्पूर्ण रोग तथा महिलाहरूको महिनावारी गडबडी, तल्लो पेट दुख्ने, स्तनको गाँठागुठी, यौन रोग, निःसन्तान दम्पति एवम् महिलाहरूको सम्पूर्ण रोगहरूको लागि महिला डाक्टर अहिल्या मैनालीद्वारा दैनिक उपचार सेवा शुरु भई रहेको हुनाले सम्बन्धित रोगी विरामीहरूले सम्पर्क गर्नु हुन अनुरोध गरिन्छ।

रतीन आयुर्वेदिक फार्मोसी
दुव्वा खोला पुल पश्चिम वक्षिण, बिर्तामोड
फोन नं. ०२३-५४१०१०, ९८५२६७३१९१

बिर्ता (सेफ्टी तथा ढल सफाई)

बिर्तामोड, भ्नापा

(पहाडी क्षेत्रमा पनि यो सेवा उपलब्ध छ।)

गुपाल बुढाथोकी
023-545402
9825952677
9825952680

सेफ्टी तथा ढल सफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्कनुहोस्।

शनिबारको अंक बन्द हुने सूचना

विश्वभर फैलिएको कोभिड-१९ महामारीको संकटक कारण पत्रिका छपाईको आवश्यक कच्चापदार्थ सहज ढंगले उपलब्ध नभएकोले मिति २०७७ भदौ २० गते शनिबारको अंकदेखि केही समयका लागि प्रत्येक शनिबारको अंक प्रकाशन नहुने आदरणीय पाठकवर्ग, विज्ञापनदाता, शुभचिन्तक महानुभावहरूमा जानकारीका लागि हार्दिक अनुरोध छ। तर, कार्यालयको अन्य काम भने नियमित संचार हुने जानकारी गराइन्छ।

साथै यस विषय परिस्थितिमा हामी यहाँहरू समक्ष हाम्रो बाध्यतालाई बुझिदिनका लागि विनम्र अनुरोध गर्दै यसबाट पर्न गएको अस्वविधाप्रति हामी क्षमाप्रार्थी छौं। अवस्था सामान्य भएपछि हामी पुनः शनिबारको अंकलाई नियमित गर्ने जानकारीसहित अनुरोध गर्दछौं।

श्री अन्तु प्रकाशन प्रा.लि.
पूर्वाञ्चल दैनिक

राजनीतिमा संस्कारको कमी

गत निर्वाचनमा भण्डै दुईतिहाई मत प्राप्त गरी सरकार सञ्चालन गरिरहेको नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीले जनअपेक्षा र प्रतिबद्धता अनुरूप काम नगरेको टिप्पणीमा तर्क होलान्, प्रमाण पनि भेटिएलान् । देश र जनताको पक्षमा रहेको भनिने गरेको नेकपाको पछिल्लो गतिविधि र नेतृत्व वर्ग नै पद प्राप्तिका लागि मरिहत्ते गरेको सन्दर्भले सबैको अन्तर्गतमा सत्ता र शक्ति नै हँदोरहेछ भन्ने सावित भएको छ । आफूहरूद्वारा निर्मित संविधानको बर्खिलाप सत्ता र शक्तिको आडमा दौडिन सक्ने परिचय बनाउन थालेको सरकार सम्बद्ध दलको यस्तो क्रियाकलाप विधिको शासनविरुद्ध पनि छ । सत्तारूढ हुनासाथ संवैधानिक भावना विपरीत जनताद्वारा पराजित नेताहरूलाई सत्तामा पुऱ्याउने 'खेलो' अहिले फेरि चर्चाको शिखरमा छ । यसैले पनि 'जोरवल' नै राजनीति हो भन्ने आभाष गराएको छ र ऊ भित्र राजनीतिको परिसंस्कृत संस्कृतिले प्रवेश नपाएको पनि पुष्टि गरेको छ ।

प्रजातान्त्रिक परिपाटी अनुसार वालिग मताधिकारको आधारमा सर्वोच्च मत प्राप्त गर्ने व्यक्ति जनप्रतिनिधि चुनिन्छन् । कथमकदाचित पराजित भए दोस्रो चुनावसम्म मतदाताको हितमा काम गर्नुपर्छ र मतदाताको मन जितेर निर्वाचित हुने संस्कार नै राजनीतिक संस्कार हो । अर्थात् कुनै एक पराजित उम्मेदवार त्यही कार्यकालका लागि कुनै विधिबाट चयन हुँदैन यो वर्तमान संविधानको प्रावधान पनि हो । तर, वर्तमान सरकार र सरकार सम्बद्ध दलले त्यसविरुद्ध एकपछि अर्को मनोनयन गर्दै संविधानको उपेक्षा गरेको छ । नेकपाले यसअघि पार्टीका प्रवक्ता नारायणकाजी श्रेष्ठलाई राष्ट्रिय सभामा लगिसकेको छ भने अहिले पार्टीका उपाध्यक्ष वामदेव गौतमलाई पनि प्रवेश गराउने प्रक्रिया जारी छ । निर्वाचनमा जनताद्वारा अस्वीकृत व्यक्तिलाई सत्ताको बलमा पद दिनु जनमतको अपमान हो, तर आन्तरिक शक्ति सन्तुलनका नाममा त्यही कर्म दोहोरिनु निर्वाचनको मर्ममाथिको प्रहार हो ।

एउटै समयवधिको लागि पराजित उम्मेदवारलाई मनोनयन गर्नु प्रजातान्त्रिक अन्तर्गतको भाषामा लोकतान्त्रिक संस्कार हुन सक्दैन । निर्वाचनको आधा समय बितिसकेको छ । बचेको समयका लागि मनोनयन गर्दै मन्त्रपरिषदमा पुऱ्याउने सत्तारूढ दल र सरकारको रवैयाले शासन व्यवस्था माथि नै प्रश्न उब्जाएको छ । यसले राजनीतिमा नैतिकताको पनि खडेरी परेको संकेत गर्छ । राजनीतिमा लागेवापत पद र संवैधानिक जिम्मेवारी पाउनुपर्छ भन्ने गलत मानसिकताका कारण राजनीतिलाई 'फोहोरी खेल' भनिएको पनि हुनसक्छ । पदमा पुग्न कै लागि नैतिकता, आदर्श, निष्ठा गुमाउने पछि भन्ने कु-संस्कार बलियो बनाउने यस्ता गलत पद्धतिले अन्ततः पार्टीकै अहित गर्छ भन्ने भुल्नु हुँदैन । अन्यथा जनता यस्तो कु-संस्कारको अन्त्य गर्न बाध्य हुन्छन् र राजनीतिका लागि जेल-नेल भोगेको भनिने विशेषता स्वतः भुठो सावित हुन्छ ।

उत्कृष्ट कर्मचारी को ?

उदय मैनाली

हरेक वर्ष भैँ यसपाली पनि भाद्र २२ गते सोमबार निजामती सेवा दिवस मनाइयो । निजामती सेवालाई प्रशासन सञ्चालनको मेरुदण्डको रूपमा लिइन्छ । वि.सं. २०६१ सालदेखि यो दिवस मनाउन थालिएको हो । वि.सं. २०१३ सालमा तत्कालीन प्रधानमन्त्री टंकप्रसाद आचार्यको नेतृत्वमा गठित प्रशासकीय योजना आयोगले दिएको प्रतिवेदन बमोजिम सोही वर्षको भाद्र २२ गते प्रथम निजामती सेवा ऐन २०१३ लागू भएको थियो । यसैदिनको सम्बन्धमा २०६१ सालदेखि निजामती सेवा दिवसका रूपमा मनाउन थालिएको हो । यसैदिन ८६ हजारको हाराहारीमा रहेका कर्मचारी मध्ये एक जनालाई सर्वोत्कृष्ट र ४० जनालाई उत्कृष्ट कर्मचारी घोषणा गरी पुरस्कृत गर्ने चलन रहेको थियो ।

पूर्व परीक्षा नियन्त्रक सूर्यप्रसाद गौतम र पूर्व अर्थ सचिव शान्तराज सुवेदीसम्मले ग्रहण गरेको ठूलो धनराशीको यो पुरस्कार वि.सं. २०७४ सालदेखि कसैलाई पनि दिइएको छैन । गत असार ३१ गते संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले देशभरका सरकारी कार्यालयहरूमा परिपत्र गर्दै गत भाद्र २२ गतेको निजामती सेवा दिवसमा पुरस्कृत गर्नका लागि निजामती सेवा नियमावली २०५० को नियम ११६ को उपनियम २ बमोजिम उत्कृष्ट कर्मचारीको सिफारिस गर्न भनेको थियो ।

मापदण्ड र कार्यक्षमतामा प्रश्न चिन्ह ?

निजामती सेवामा पुरस्कार तथा प्रोत्साहनको ठूलो महत्व हुन्छ । तर, निजामती सेवा जनता माथि लोकाभिय र सन्तोषजनक नभएका कारणले आज पनि उत्तिकै बदनामीको बिल्ला भिर्न बाध्य छ । सेवाग्राहीको सकारात्मक हेराइको प्रतिक्षामा रहेको यो सेवा अहिले पनि भ्रष्टाचारको अड्डा, छिटो-छरितो र भ्रष्टाचारित सेवा दिनेभन्दा काम अड्काउने, शक्तिको पुजारी बन्ने जस्ता आरोपको भागीदार बन्दै आएको

छ । निजामती कर्मचारीले गर्ने काम के हो ? कसले के कार्य गर्नुपर्ने ? काम नगर्नेलाई के गर्ने ? कसरी कार्य सम्पादन मूल्यांकन गर्ने ? जस्ता पक्षको बहस र समीक्षा हुन छोडेको परिस्थितिमा आज उत्कृष्ट र योग्य कर्मचारी छनौट गर्ने काम बालुवामा पानी हाले सरह मात्र भएको छ ।

भर्खरको मात्र श्रम तथा रोजगार कार्यालय, विराटनगरका प्रमुख प्रेम सञ्जे लले मन्त्रालयले मागे बमोजिमको पुरस्कृत गर्न योग्य कर्मचारी आफ्नो कार्यालयमा कोही पनि नरहेको भनेर पत्र लेखेको विषय चर्चा परिचर्चाको खबर बन्यो । यस्तो अवस्थामा सान्चै राम्रो काम गरेर निजामती पुरस्कार कसैले प्राप्त गर्दा पनि विश्वास गर्ने गाह्रो

रहन्छ । तर, यसो भनिरहेँदा ८६ हजार कर्मचारी भएको संगठनभित्र एउटा योग्य र उत्कृष्ट कर्मचारीको खडेरी परेको हो त ? गम्भीर प्रश्न उठ्नु स्वाभाविक नै हो । अनि पुरस्कार र प्रोत्साहन जस्तो महत्वपूर्ण कामलाई निरन्तरता दिनु पनि जरूरी छ । तर, बिना मापदण्ड र पारदर्शिता बिना पुरस्कार वितरण गर्ने कार्य रोकियो पनि पर्दछ ।

कर्मचारीतन्त्रभित्रको विभेद

संघीयता अधिसम्मको निजामती सेवामा त माथि उल्लेखित विसंगतिको हालीमुहाली थियो भने देश संघीय मोडलमा गइसकेको आजको परिस्थितिमा कर्मचारीतन्त्र पनि संघ, प्रदेश र स्थानीय सेवा गरी तीन तहको कार्यसम्पादन गरीरहेका छन् । त्यसमा पनि हिजो समायोजन ऐनपछि समायोजित

अपनत्व ग्रहण गर्न सक्लान् त ? यसै सन्दर्भमा स्थानीय तहमा नियुक्त भएका केही कर्मचारीहरूले विरोधको आवाज पनि उठाउन थालेका छन् ।

एउटै संवैधानिक निकायबाट उस्तै मापदण्डको परीक्षा पास गरेर स्थानीय सेवा प्रवेश गरेका हजारौं राष्ट्रसेवक कर्मचारीलाई निजामती सेवाको परिभाषाले नसमेटेको गुनासो आइरहेको अवस्थामा निजामती सेवा दिवसको अर्थ र महत्व कतिको सान्दर्भिक होला त ? यो अवस्थामा राज्य र अग्रज राष्ट्रसेवकबाट सद्भावपूर्ण भाव राखेर सबै कर्मचारीहरूको प्रेशा र कार्य सम्पादनलाई सम्मानित र समान स्तर कायम गर्न सोच्ने बेला आएको छ ।

कर्मचारीलाई मात्र आरोप कहिलेसम्म ?

कर्मचारी प्रशासनका पिता म्याक्स वेबरले कर्मचारीलाई श्वास फेर्ने यन्त्रको रूपमा ब्याख्या गरेका छन् । यदि एउटा कर्मचारीले मेसिन जस्तै काम गर्नुपर्छ भन्ने मान्यता हो भने उसको लागि उत्प्रेरणको स्रोत खै त ? कर्मचारीलाई लाडेर, चाकडी चाप्लुसीका भरमा यति ठूलो संगठन चल्छ भन्ने सोचको अन्त्य हुनुपर्छ । अनि मात्र सुशासनको मन्त्र र गाउँ-गाउँमा सिंहदरबारको नाराले पूर्णता पाउँछ । राष्ट्रसेवकमा पारदर्शिता, स्वच्छता र सेवाग्राहीप्रति इमान्दारिताको प्रतिबद्धता सदैव हुनुपर्दछ । यदि कोही यसको बर्खिलाप जान्छ भने त्यो कर्मचारीको कर्मजोरी हो । तर, सिंहदरबार वरपर बस्ने सिमित कर्मचारीको मात्र हालीमुहाली कर्मचारीतन्त्रमा हुने जनताको प्रत्यक्ष सम्पर्कमा रहेर काम गर्ने स्थानीय सेवा तथा दूरदराजमा काम गर्ने कर्मचारीको मनोबल उठाउने काम गर्न नसकिएमा पक्कै पनि श्वास फेर्ने मेसिनमा पक्षघात हुन सक्छ ।

निष्कर्ष

निजामती सेवा दिवसले समाजमा सार्वजनिक सेवाप्रतिको सम्मान बढाउन र वेरोजगार युवाहरूलाई राष्ट्रसेवा प्रति आकर्षित गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्दछ । यस दिवसले सम्पूर्ण राष्ट्रसेवकलाई समान रूपले सम्बोधन गर्न सक्नु पर्छ । कर्मचारीको कार्य सम्पादन र योगदानबारे जनतालाई सुसूचित गर्न तथा आगामी दिनमा अझ सशक्त ढंगले आफ्नो कर्तव्य र सेवालाई सुदृढ बनाउन उत्प्रेरित गर्न सक्नुपर्दछ । तब मात्र यो दिवसले सार्थकता पाउनेछ । कोही काखा र कोही पाखा हुने गरी यो दिवस फेरि मनाउन नपरोस् । सबैमा शुभकामना ।

भएको छ । सेवाग्राहीबाट त कर्मचारी त्यसै पनि असन्तुष्ट छन् स्वयम् सहकर्मी पनि समकक्षीले पुरस्कार पाउँदा दुःखी छन् ।

यति ठूलो संगठन संरचनामा उत्कृष्ट कर्मचारी छनौट गर्न त्यसै पनि समस्या छ । चाकडी, चाप्लुसीले गर्दा तेरो र मेरो कर्मचारीको भावना ज्यूँका त्यूँ छ । अझ विभिन्न कर्मचारी संगठनको दबाव उत्तिकै

कर्मचारी प्रचलित राज्य व्यवस्थाका तीनै तहमा कार्यरत छन् । अब हिजोको जस्तो मापदण्ड र व्यवहारले के राज्यका सबै अंगमा कार्यरत कर्मचारी सन्तुष्ट रहन सक्लान् त ? गतसाल लोकसेवा आयोगबाट परीक्षा उत्तीर्ण गरी स्थानीय तहमा काम गरिरहेका नौ हजारभन्दा बढी कर्मचारी निजामती सेवा दिवसका दिन गरिने पुरस्कार र प्रोत्साहनको

कोरोना परास्त गर्न गाह्रो छैन

रमेश पानी पोखेल

दीर्घरोगी र ज्येष्ठ नागरिकलाई बचाउन सकेको कोरोना संक्रमण रुघाखोकी जस्तै सामान्य समस्या रहेछ । लक्षणयुक्त संक्रमणपछि आइसोलेसनमा बसेर स्वास्थ्य लाभ गरिरहेँदा म यस्तो निष्कर्षमा पुगें ।

भाद्र ९ गते बिहान १० बजे नियमित काममा आफ्नो कार्यालय पुग्दासम्म मलाई कुनै समस्या थिएन । करिब १ बजेपछि टाउको भारी भयो दाहिने छाती दुख्न थाल्यो । म कार्यालयबाट निस्किए घर गएँ । करिब ४ बजेपछि ज्वरो आएको अनुभव भयो म तत्काल परिवारबाट पनि आईसोलेट भई हालें । अरु समयमा रुघा लागे, ज्वरो आउने समस्या हुँदा छाती दुख्दैन थियो । तर, यसपटक ज्वरो आउनु अगाडि नै दाहिने पट्टी छाती असाध्यै दुःखेपछि कोरोना संक्रमणको शंका लाग्यो । नगरपालिकामा अनुरोध गरेर भोलिपल्ट भाद्र १० गते परीक्षणका लागि श्वाब दिएँ १३ गते

कोरोना रिपोर्ट पोजेटिभ आयो । रिपोर्ट पोजेटिभ आएपछि नगरपालिकाले मलाई आइसोलेसन सेन्टरमा राख्यो ।

कोरोना संक्रमणको लक्षण देखिएको दिनदेखि पहिलो चार दिन लगातार १०० देखि १०१ डिग्री फरेनहाईट ज्वरो आयो । सिटामोल खाँदा पनि तीन घण्टापछि फेरि ज्वरो आउने भइरह्यो । त्यो अर्वाधमा ज्वरो आउने, खोकी लाग्ने, छाती दुख्ने, टाउको दुख्ने, पुरै शरीर दुख्ने जस्ता समस्याले ग्रस्त पाऱ्यो । खोकी लाग्ने र घाँटी दुख्ने समस्याले स्वर बस्यो । चौथो दिनपछि ज्वरो घट्यो । खोकी र छाती दुख्ने समस्या कम कम हुँदै आठ दिनसम्म रहिरहे । मेरो अनुभवमा लक्षण देखिन थालेको चार-पाँच दिनसम्म संक्रमणले ग्रस्त बनाउने र त्यसपछिका दिनमा क्रमशः रुघा जस्तै आफैँ ठीक हुँदै जाने रहेछ । १०औँ दिन पुग्दा म सम्पूर्ण लक्षणबाट मुक्त भएँ ।

गम्भीर बिमारी परेपछि लामो समयसम्म थकान महशुस हुने, टाउको दुख्ने, खाना अरुची हुने, तागत नहुने जस्ता समस्या हुन्छन् । तपिन धेरै समय लाग्छ, तर कोरोना संक्रमणका लक्षणबाट मुक्त हुने बित्तिकै त्यस्ता कुनै पनि थप समस्या महशुस भइरहेको छैन । सामान्य रुघाखोकी जस्तै यस संक्रमणबाट पनि मुक्त भएपछि तत्काल ताजगी महशुस गरिरहेको छु ।

मलाई शंका लागेको दिनबाट नै मैले प्रशस्त तातो पानी, बेसार, गुर्जे, लसुन, ज्वानो, तुलसीको पात आदि सेवन गरेँ । ज्वरो ठीक नहुञ्जेल सिटामोल खाएँ र खोकी ठीक नहुञ्जेल खोकीको

औषधि आठ दिनसम्म सेवन गरेँ । मनमा कुनै चिन्ता लिइन सकारात्मक सोच राखें । सबै इष्टमित्र र समाजले मेरो परिवार र मलाई कोरोना संक्रमित भनेर घृणा तथा छि-छि, दूर-दूर गरेन । उच्च मनोबल राख्न प्रेरित गरिरह्यो । फलस्वरूप अन्तिम रिपोर्ट नआउँदै मनोवैज्ञानिक रूपमा पूर्ण स्वस्थ भइसकेको छु ।

विभिन्न तीन अवस्थाका संक्रमितहरूको कोरोना युद्ध पनि फरक-फरक हुने रहेछ ।

१) लक्षण नदेखिएका संक्रमितः जसको रिपोर्ट मात्र पोजेटिभ आउने तर कुनै लक्षण समेत नआउने हुँदा उनीहरूको स्वास्थ्यमा कुनै समस्या हुँदैन । अहिले करिब ९५ प्रतिशतभन्दा बढी यस्तै संक्रमित छन् । उनीहरूले अरुलाई संक्रमण सार्ने जोखिम बढी हुन्छ । सतर्क भएर आइसोलेसनमा बस्नु पर्छ । स्वास्थ्यको कुनै चिन्ता लिनु पर्दैन ।

२) लक्षण देखिएका संक्रमितः लक्षण देखिएका तर युवा उमेर र अन्य दीर्घरोग नभएका यस्ता संक्रमितका लागि कोरोनाको असर सामान्य रुघा खोकीको जस्तो मात्र हुने रहेछ । उच्च मनोबल बनाउने, धैर्य गर्ने, तातो पानी र माथि भनिएका औषधीय गुण भएका मसला र लक्षण अनुसारका औषधि खाने र अरुलाई सार्नबाट बचाउन आइसोलेसनमा बस्ने ।

३) लक्षण देखिएका दीर्घरोगी, विरामी र वृद्धवृद्धाः यो समूहका संक्रमितका लागि कोरोना अलि जटिल संक्रमण हुन्छ । संक्रमण हुने बित्तिकै हेरस खाने, फोक्सोमा असर गर्ने, श्वास फेर्न गा्रो हुने, अक्सिजनको मात्रा घट्दै जाने हुनाले तत्काल

आइसियु वा भिन्टिलेटरमा राख्नुपर्ने हुन सक्छ । दीर्घरोगी र वृद्ध अवस्थाका कारण बढी चिन्ता लिने, खाना खान नसक्ने र स्वास्थ्यकर्मी तथा परिवारजनले पनि नजिकबाट देखेदेख गर्न नमिल्ने हुँदा यो समूहका लागि कोरोना जटिल संक्रमण हो । चिन्तामुक्त हुने, आत्मबल दह्रो बनाउने, धैर्य गर्ने, पोषिलो खाने कुरा खाने, सकारात्मक सोच राख्न सके संक्रमणबाट बच्न सकिन्छ । अरुलाई सार्नबाट बचाउन आइसोलेसनमा बस्नु पर्छ । समुदायमा संक्रमण बढ्दै जाँदा दीर्घरोगी, वृद्धवृद्धा सुत्केरी, गर्भवती महिला र

बालबालिकामा जोखिम बढ्दो छ । रोग लागेपछि उपचार खोज्नेभन्दा पनि रोग लाग्न नै नदिनु बुद्धिमानी हुन्छ । कोरोनाको औषधि बनी नसकेको अहिलेको अवस्थामा सामाजिक दूरी कायम गर्ने, माक्स अनिवार्य रूपमा लगाउने, भिडभाडमा नजाने, धार्मिक तथा सांस्कृतिक कार्य सानो समूहमा गर्ने जस्ता कार्य गरेर परिवारका वृद्धवृद्धा, दीर्घरोगी र बालबालिकालाई बचाउन सकियो भने कोरोना रुघाखोकी जस्तै सामान्य संक्रमण रहेछ । सावधान होऊ । न आत्तियो कोरोना परास्त गर्न गाह्रो छैन ।

ताराले गरिन् घाइते श्रेष्ठलाई सहयोग

बितामोड, भदौ २३। सवारी दुर्घटनामा परी गम्भीर घाइते भएका बितामोड-३ का खेमराज श्रेष्ठलाई वैदेशिक रोजगारको सिलासिलामा इजरायलमा कार्यरत बितामोड-२ निवासी तारा चुडाल सेढाईले आर्थिक सहयोग गरेकी छिन्।

दुई वर्षअघि भापाबाट काठमाडौं गइरहेको मातृभायरेखाको बस मुर्लिङमा दुर्घटना हुँदा उक्त दुर्घटनामा परी गम्भीर घाइते भएका उक्त बसका चालक श्रेष्ठ आर्थिक अभाव कै कारण ओछ्यानमा थलएको थाहा पाएर वैदेशिक रोजगारको सिलासिलामा इजरायलमा कार्यरत ताराले श्रीमान् दीपक सेढाईमाफत श्रेष्ठलाई १५ हजार रुपैयाँ सहयोग गरेकी हुन्।

सवारी दुर्घटनामा परी गम्भीर घाइते भएका बस चालक श्रेष्ठ आर्थिक अभाव कै कारण उपचार गर्न नसकेर ओछ्यानमा थलएको थाहा पाएर घाइते श्रेष्ठलाई सहयोग गर्नु सामाजिक उत्तरदायित्व सम्भरेर आफूले सहयोग गरेकी इजरायलमा रहेकी ताराले बताइन्।

सामाजिक कार्यमा सक्रिय इजरायलमा रहेकी ताराले यसअघि कोरोना भाइरसको संक्रमणबाट बच्न सरकारले जारी गरेको लकडाउनमा

भक्तशेर श्रेष्ठले बताए। अहिले उनको शरीरमा विभिन्न किसिमका घाउ निस्किएर त्यसले दुःख दिएको भक्तशेरले बताए।

बस चालक श्रेष्ठको उपचारका लागि हालसम्म १५ लाखभन्दा बढी रकम सकिएको बताउँदै भक्तशेरले बस कम्पनी र वीमाले केही रकम दिए पनि अरु रकम साथीभाइ र साहुसंग ऋण काडेर छोराको उपचार गर्दै आएको उनले बताए। छोराको उपचार गर्दागर्दै भएको सम्पत्ति समेत सकिएको र अहिले स्थानीय भरत खड्काको जग्गा भाडामा लिएर घर बनाएर बसेको बताउँदै उनले छोराको उपचारमा सहयोग गर्न सबैलाई आग्रह गरे। बस चालक श्रेष्ठका एकजना छोरा युनिश श्रेष्ठ रहेको र उनी मनकामना सेकेण्डरी स्कूल बितामोडमा कक्षा ८ मा अध्ययनरत रहेका छन्।

भक्तशेरलाई एकातिर घाइते छोराको उपचार कसरी गर्ने भन्ने चिन्ताले सताएको छ भने अर्कातिर नाति युनिशको पढाई खर्च कसरी जुटाउने भन्ने चिन्ताले सताएको छ। बुढेशकालको सहारा बनेको छोराको आफूहरूलाई पाल्नुपर्ने बेलामा सवारी दुर्घटनामा परी गम्भीर घाइते भएर आर्थिक अभाव कै कारण उपचार गर्न नसकेर ओछ्यानमा थलएका कारण छोराको उपचारमा सहयोग गर्न सबैको साथ चाहिएको उनले बताए।

उनले भने- 'मेरो छोराको जीवन तपाईंहरूको हातमा छ। तपाईंहरूले गरेको सानो सहयोगले मेरो छोराको जीवन बाँच्छ। उनले छोराको उपचारमा सहयोग गर्न चाहनेले एनसीसी बैंक बितामोड शाखामा रहेको भक्तशेर श्रेष्ठको नाममा रहेको खाता नं. ००७८८८८३१२ मा रकम जम्मा गरिदिनु हुन वा मोबाइल नं. ९८५४००४२५० मा सम्पर्क गर्नुहुन सबैसँग आग्रह गरेका छन्।

सुदूरपश्चिमकेसि जागिर शुरु गरेका कालीदासले सुदूरपश्चिमको काठमाडौंबाट सेवाविधि लिए। ट्राफिक व्यवस्थापना महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेका प्रहरी जागिर विनियोग कालीदास रेग्मीलाई तथिये सायद कमी होला। भाषामा ट्राफिक इन्जी. ले हेल्मेट नो पेट्रोल तथा फुटपाथ व्यवस्थापना कालीदासले सन्तुष्ट भूमिका निर्वाह गरे। जागिरे जीवनमा भाषाबाट आफ्नो दुलो सदाका पाएको उनी बताउँछन्।

समस्यामा सबैले सम्झने

कालीदास

धनकुटाको ट्राफिक प्रहरी प्रमुखको अनुभव समेत सम्हाली सकेका कालीदास भाषामा सबैसँग मिलनसार व्यक्तिका रूपमा परिचित छन्। प्रदेश १ मा ट्राफिक इन्जीको अवधारणा शुरु गरेको कालीदासको कामको सबैले प्रशंसा गरेका थिए।

'नो हेल्मेट, नो पेट्रोल' अभियान काँकरभिट्टा क्षेत्रमा प्रभावकारी रूपमा अगाडि बढाएका कालीदासले बितामोडस्थित मुक्तिचोक क्षेत्रमा ट्राफिक व्यवस्थापनमा समेत महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेका थिए। बितामोडको फुटपाथ व्यवस्थापन, टेम्पो तथा रिक्साको व्यवस्थापन, प्रत्येक शनिवार सरसफाई तथा रक्तदानका साथै सामाजिक काममा समेत ट्राफिक प्रहरीलाई अग्रसर गराउन नेतृत्वदायी भूमिका निर्वाह गरेका कालीदास बुधवारबाट भने सेवानिवृत्त हुँदैछन्।

समस्या परेका सबैसँग सरलरूपमा प्रस्तुत हुने कालीदासले रेडियो मार्फत पनि चालक तथा आम सर्वसाधारणमा सचेतना फैलाउन सकिने उद्देश्यका साथ धनकुटा, भापा लगायतका स्थानमा ट्राफिक सम्बन्धी सचेतनामूलक कार्यक्रम चलाएका थिए। आफ्नो जिम्मेवारी कुशलताका साथ सम्पन्न गर्ने गरेका कालीदास धेरै क्षेत्रमा सफल प्रहरीको रूपमा पुरस्कृत समेत भएका छन्।

२०५५ साल असार १७ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालय सोलुखुम्बुबाट एक ग्रेड थप भए। त्यस्तै २०५९ साल मंसिर ५ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालय ताप्लेजुङबाट नगद तीन सय रुपैयाँले

पुरस्कृत भए। त्यस्तै जिल्ला प्रहरी कार्यालय सिरहाबाट २०६२ साल जेठ २४ गते नगद सात सय, जिल्ला प्रहरी कार्यालय धनकुटामा २०६५ असार १९ गते नगद चार सय, मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय ट्राफिक प्रहरी कार्यालय पतलैयाबाट २०६७ असार १३ गते नगद चार सय मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय ट्राफिक प्रहरी कार्यालय पतलैयाबाट २०६८ असार १२ गते नगद चार सय र जिल्ला प्रहरी कार्यालय भापाबाट २०७६ असोज १७ गते नगद एक हजार दुई सय रुपैयाँबाट उनी पुरस्कृत समेत भएका छन्।

प्रहरी कार्यालयमा रहँदा आफ्नो जिम्मेवारीलाई गहन ढंगबाट सम्पादन गरेको भन्दै उनलाई पुरस्कृत र सम्मानित गरिएको हो। नागरिक स्तरमा समेत सरल रूपमा चिनिएका कालीदासले भाषामा रहँदा गरेको कामलाई प्रशंसनीय रूपमा लिन सकिने जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय भापाका प्रहरी निरीक्षक प्रकाश जवेगुले बताए।

प्रहरी सेवामा रहेकै अवस्थामा उनले लक्ष्मी रेमीसँग लगनगाँठो कसेका थिए। तीन छोरी र एक छोराका युवा कालिदास हाल सुनसरीको बराहक्षेत्र-५ मा स्थायीरूपमा बसोबास गर्दै आएका छन्। भाषामा रहँदा आफूले अत्यन्त सहयोग र साथ प्राप्त गरेको भन्दै सेवानिवृत्त भए पनि भाषालीसँग आफ्नो पारिवारिक सम्बन्ध रहिरहने बताए।

प्रस्तुती : नरेन्द्र ढकाल

'रेडक्रसको भूमिका महत्वपूर्ण'

गणेश अर्याल

इलाम, भदौ २३। इलामको सूर्योदय नगरपालिकाका प्रमुख रनबहादुर राईले नगरका गतिविधिमा नेपाल रेडक्रस सोसाइटीको भूमिका महत्वपूर्ण भएको बताएका छन्।

कन्याम उपशाखाका रेडक्रसको ५८औं स्थापना दिवसको आयोजित कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्ने क्रममा नगर प्रमुख राईले सीपमूलक कार्यक्रम तथा विभिन्न योजनाहरू कार्यान्वयनमा रेडक्रससँग सहकार्य गर्न नगरपालिका सधैं तयार रहेको बताए। कन्याम उपशाखाको अधुरो भवनको माथिल्लो तथा थप गर्न तथा रक्तसञ्चारको कार्यमा नगरपालिकाले उपशाखालाई सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दै नगर प्रमुख राईले मानवीय क्षेत्रमा सहयोग गर्न सहकार्य गर्न आग्रह पनि गरेका छन्।

एम्बुलेन्स सञ्चालन गर्ने लक्ष्य लिएको कन्याम उपशाखाले विभिन्न सामाजिक गतिविधिहरू सञ्चालन गर्दै आएको छ। सूर्योदय नगरपालिकासँग समन्वय गरी एम्बुलेन्स खरिदको प्रक्रिया शुरु गरिने कन्याम उपशाखा सभापति बेदप्रसाद गिरीले बताए। उनले म सेवा गर्नु भन्ने भावनाबाट ओतप्रोत भएको रेडक्रसकर्मीहरूको साथ र सहयोगमा उपशाखालाई अगाडि बढाइने बताए।

कार्यक्रममा उपशाखा सदस्य भूपाल खड्काले उपशाखाको समृद्धिका लागि तयार पारिएको आसय पत्र वाचन गर्दै आसय पत्रमा उपशाखाको उन्नती, विकास र प्रगतिको लागि गरिने योजना र कार्यक्रम समेटिएको जानकारी गराएका थिए।

कार्यक्रममा इलाम जिल्ला शाखा सभापति शिवप्रसाद गौतम, १ नं. प्रदेशका उपाध्यक्ष हरिकला राई लगायत रेडक्रसकर्मीको सहभागिता रहेको थियो। अघिल्लो वर्ष सूर्योदय नगरपालिकाले उल्कट सामाजिक सस्थाको रूपमा कन्याम उपशाखालाई सम्मान गरेको कार्यक्रममा जानकारी दिइयो।

स्थानीय तुलाराम प्रधानले निःशुल्क उपलब्ध गराएको जग्गामा उपशाखाको आफ्नै भवन रहेको र गत वर्ष प्रदेश सरकारले प्रदान गरेको बजेटले भवनको मर्मत र रङ्गरोगन गरिएको थियो। उपशाखाले निकट भविष्यमा नै रक्तसञ्चार युनिट अर्थात् ब्लड बैंक सञ्चालन गर्ने प्राथमिकता राखेको कार्यसमितिका सदस्य भूपाल खड्काले जानकारी दिए। प्रेमबहादुर गिरीले स्वागत गरेको कार्यक्रमको सञ्चालन उपशाखा सचिव टीका अधिकारीले गरेका थिए। कोरोनाको कहरको बेलामा पनि सुरक्षाका सम्पूर्ण उपाय अपनाएर कार्यक्रम गरिएको थियो।

क्वारेन्टिनमा बसेकालाई फलफूल वितरण

विमल बहाल

माई, भदौ २३। ५८औं नेपाल रेडक्रस सोसाइटी स्थापना दिवसका अवसरमा इलामको माई नगरपालिकाको क्वारेन्टिनमा रहेकालाई फलफूल र मिठाई वितरण गरिएको छ। नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखा दानावारीको आयोजनामा भएको

कार्यक्रममा गरुवा बहुमुखी क्याम्पस दानावारीको क्वारेन्टिनमा रहेका १७ जनालाई फलफूल र मिठाई वितरण गरिएको रेडक्रस दानावारी शाखा सभापति मित्रप्रसाद गौतमले जानकारी दिए।

माईका नगर प्रमुख दीपककुमार थेकेको प्रमुख आतिथ्य तथा इलामका एसपी नवीनराज राईको विशिष्ट आतिथ्यमा भएको कार्यक्रममा उपप्रमुख विष्णुमान्य आचार्य, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत दिनानाथ लम्साल, स्वास्थ्य शाखा प्रमुख पुष्कर केट्टेल, दानावारी सशस्त्र प्रहरी वेश क्याम्प प्रमुख दिलीप बस्नेत, लोडिया प्रहरी इन्चार्ज दिलबहादुर दनुवार, रेडक्रस जिल्ला सदस्य कृष्ण खात्री, शाखा उपाध्यक्ष सेतु तामाङ, कोषाध्यक्ष शिवलाल आचार्य लगायतको सहभागिता रहेको रेडक्रस शाखा सचिव हरिप्रसाद गुरागाइले जानकारी दिए।

घडेरी बिक्रीमा

बितामोडबाट ३.८ कि.मी. दूरीमा लक्ष्मीपुरबाट उत्तर अति सस्तो दरमा घडेरीहरू बिक्रीमा छ।

सम्पर्क: ९८४९३२८७९८
९८५८९४०३१३

टाटा सुमो गाडी भाडामा चाहिएमा

बितामोडदेखि पशुपतिनगर र पशुपतिनगरबाट बितामोड दैनिक यात्रा साथै रिजर्भका लागि १० सिट भएको टाटा सुमो गाडी चाहिएमा सम्पर्क गर्नुहोला।

मो: ९८५४२४९९९/९८४९३२८७९८

सेफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सफाई

अत्याधुनिक ट्रबो (Trabo) प्रविधि सिस्टमको दुलो ट्याकीबाट सस्तोमा दुग्धरहित हजुरहरूको सेफ्टी ट्याकी सरसफाई गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोस्।

वट्ट फोटो कट्ट सेवा

सम्पर्क: ०२३-५५०६२०
९८४२६५५७००, ९८०४९३६१००,
९८०७९३०७७०, ९८१७९२९३९४

साभा सेफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सरसफाई

भाषामै पहिलोपटक भ्याकुम सिस्टमको दुलो र सस्तो ढल तथा सेफ्टी ट्याङ्की सरसफाईको लागि हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोस्।

सम्पर्क: ९८१४९९३७७९२,
९८०६०८३६७६, ९८२४९८९१७७४

कर्मचारी आवश्यकता

सेल्स/मार्केटिङ : १५ महिला/पुरुष काम गर्ने स्थान: काँकरभिट्टा, चारआली धाडजन, सुर्जा, चारपाने, चन्द्रगढी, भद्रपुर, बितामोड।

तलब: १२,६००+कमिशन+बोनस

घरमा काम गर्ने: महिला (वमक, बितामोड) तलब: १०,०००+खान/बन्ससहित

Nepal Jobs Care Service Pvt. Ltd.
मो. ९८२६९२०००१,
९८४४६६५०००

छापाखाना

बिभिन्न किसिमको विवाह कार्ड उपलब्ध छ

फोटोकमि स्टाम्प (छापा) अपरेट प्रिन्ट

क्रीम प्रिन्ट फ्लेक्स प्रिन्ट होर्डिङ बोर्ड

लेमिनेशन डिजिटल प्रिन्ट

समायत धार्य सम्बन्धि सम्पूर्ण काम गरिन्छ

मो: ७१२ ३११३१३१३/९८४०३६३४४

सेफ्टी ट्याकी सफा गर्नु परेमा हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोला।

भापा सेफ्टी ट्याकी तथा ढल सफाई

बितामोड सम्पर्क: ९८५२६४६००५
९८०६०१०४१०
९८४२६३४६२७
०२३-५४६००५

वमक सम्पर्क: देवी सिटोला ९८२४९७९९६५
९८४२७६०२६५
९८४२३३२४३०

भाषामै सबैभन्दा दुलो भ्याकुम सिस्टमको ट्याकीबाट सफाई गरिन्छ।

क्यो. मधुसूदन रिवाल (स्वर्णवन्दक विजेता)
वैदिक ज्योतिष परामर्श केन्द्र
शनिचन्द्र रोड, बितामोड (९८२०७७५९९)

मेघ (व्. च्. च्. ल्. लि. लु. ले. लो. आ) - स्वास्थ्य सम्बन्धी चिन्ताले सताउन सक्छ। परिस्थितिवाश अटिको काममा बाधा हुन सक्छ।

बृष (इ. उ. ए. ओ. वा. बि. बु. बे. बो) - आफ्ना कामबाट अरूले फाइदा उठाउने चेष्टा गर्नेछन्। अरूकै लागि बुद्धि र श्रम खर्चनुपर्ला।

मिथुन (का. कि. कृ. घ. छ. झ. के. को. ह) - पहिलेको सफलताले हौसला जगाउनेछ। नयाँ कामको प्रस्ताव आउनेछ भने साथ दिनेहरू बढ्नेछन्।

कर्कट (हि. हु. हे. हो. डा. डि. डु. डे. डो) - काम बन्नुका साथै धन लाभ हुनेछ। विछोडिएका आफन्तजनसँग रमाइलो भेटघाट हुन सक्छ।

सिंह (मा. मि. मु. मे. मो. टा. टि. टु. टे) - प्रेम र मित्रताको बन्धन कसिलो हुनेछ। विगतका कमजोरीलाई पनि सुधार गर्ने मौका छ।

कन्या (टो. प. पि. पु. ष. ण. ठ. पे. पो) - अथैय व्यवहारले आत्मसम्मानमा आघात पुऱ्याउन सक्छ, सजग रहनुहोला। स्वास्थ्यमा ख्याल गर्नु होला।

तुला (र. रि. रु. रे. रो. ता. ति. तु. तो) - स्वास्थ्य सम्बन्धी चिन्ताले सताउन सक्छ। इर्ष्या गर्नेहरूले काममा अवरोध पुऱ्याउन सक्छन्।

बृश्चिक (तो. ना. नि. नु. ने. नो. या. यि. यु) - आफ्ना कामबाट अरूले फाइदा उठाउने चेष्टा गर्नेछन्। अरूकै लागि बुद्धि र श्रम खर्चनुपर्ला।

धनु (ये. यो. म. मि. मु. घ. फा. ट. ठो) - हल्लाको पछि लाग्दा दुःख पाइनेछ। बलभन्दा बुद्धिको उपयोगले फाइदा दिलाउनेछ।

मकर (मो. ज. जि. खि. खु. खो. सो. गा. गि) - यात्राका नाममा अनावश्यक खर्च हुन सक्छ। हुलमुलमा धनमाल जोगाउन सजग रहनुहोला।

कुम्भ (गु. गे. गो. सा. सि. सु. से. सो. द) - प्रयत्न गर्दा चिताएका काम सम्पादन हुनेछन्। सुखद्वानाउन सकिनेछ। समाचारले दिन उत्साहपूर्ण रहनेछ।

मीन (दि. दु. थ. म. ज. दे. दो. व. वि) - अध्ययनले बौद्धिक क्षेत्र फराकिलो बनेछ। सहपाठीहरू पछि पर्नेछन्। अनुयायीको साथले हिम्मत जगाउनेछ।